

UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA

**SATU KAJIAN MENGENAI PERMASALAHAN PENGGUNAAN
BAHAN KESUSASTERAAN MELAYU DALAM PENGAJARAN
BAHASA MALAYSIA DI TINGKATAN 4**

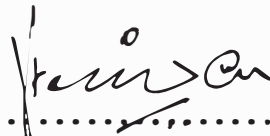
MHD AMIN ARSHAD

FPP 1988 1

Adalah disahkan bahawa kami telah membaca tesis ini yang bertajuk 'Satu Kajian Mengenai Permasalahan Penggunaan Bahan Kesusasteraan Melayu Dalam Pengajaran Bahasa Malaysia Di Tingkatan 4' oleh Mhd. Amin Arshad, dan pada pendapat kami tesis ini memuaskan dari segi skop, kualiti dan persembahan sebagai memenuhi sebahagian daripada syarat keperluan ijazah Master Sains

.....
SULAIMAN M. YASSIN, Ph.D.
Profesor/Dekan Pengajian Siswazah
Universiti Pertanian Malaysia
(Pengerusi Lembaga Pemeriksa)

.....
FARID M. ONN, Ph.D.
Profesor/Ketua
Jabatan Linguistik, Universiti Kebangsaan
Malaysia
(Pemeriksa Luar)

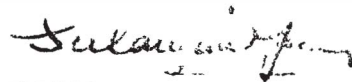
.....
ABDUL HAMID MAHMOOD, M.A.
Fakulti Pengajian Pendidikan
Universiti Pertanian Malaysia
(Pemeriksa Dalam)

.....
ARBAK OTTMAN
Fakulti Pengajian Pendidikan
Universiti Pertanian Malaysia
(Penyelia)

Tesis ini telah diserahkan kepada Senat Universiti Pertanian Malaysia dan telah diterima sebagai memenuhi sebahagian daripada syarat untuk ijazah Master Sains.

Tarikh: **13 OCT 1982**

SULAIMAN HAJI MOHD. YASSIN, Ph.D.
Profesor/Dekan Pengajian Siswazah

Prof. Dr. Sulaiman M. Yassin
Dean of Graduate Studies
Universiti Pertanian Malaysia
43400 Serdang
SELANGOR, MALAYSIA.

SATU KAJIAN MENGENAI PERMASALAHAN PENGGUNAAN
BAHAN KESUSASTERAAN MELAYU DALAM PENGAJARAN
BAHASA MALAYSIA DI TINGKATAN 4

MHD AMIN ARSHAD

Sebuah tesis yang diajukan kepada Fakulti Pengajian Pendidikan,
Universiti Pertanian Malaysia bagi memenuhi sebahagian
daripada syarat untuk memperoleh ijazah Master Sains
(Pengajaran Bahasa Malaysia Sebagai Bahasa Pertama)

Ogos 1988

PENGHARGAAN

Penulis ingin merakamkan sedalam-dalam penghargaan dan ucapan terima kasih kepada semua pihak yang telah membantu penulis dalam usaha menyiapkan tesis ini, terutama:

Tuan Haji Arbak Othman sebagai penyelia utama, di atas segala usaha beliau membaca, menyemak, menegur dan memberi cadangan terhadap tesis ini;

Profesor Madya Haji Taha Abd. Kadir sebagai penyelia kedua, di atas nasihat dan bimbingannya daripada segi metodologi penyelidikan, penyediaan soal selidik dan pemerhatian;

Dr. Haji Mohd. Fadzillah Kamsah, di atas sumbangan dan bimbingan daripada segi pemerosesan, penganalisan dan penafsiran data;

Tuan Haji Awang Mohamad Amin dan Encik Ahmad Haji Mohd. Tahir, di atas nasihat dan bimbingan tentang metodologi penyelidikan;

Encik Baharuddin Alias, di atas bimbingan dan panduan tentang penerjemahan;

Pihak Universiti Pertanian Malaysia yang telah memberi sumbangan kewangan dalam penyelidikan ini;

Pihak Kementerian Pendidikan Malaysia kerana memberi kebenaran menjalankan penyelidikan di sekolah-sekolah;

Semua Guru Besar, Guru Penolong Kanan dan Guru Bahasa Malaysia yang terlibat dalam penyelidikan ini; dan

Dekan serta rakan sekerja di Jabatan Bahasa, Fakulti Pengajian Pendidikan yang banyak memberi galakan dan kerjasama kepada penulis.

SENARAI KANDUNGAN

	HALAMAN
PENGHARGAAN	ii
SENARAI KANDUNGAN	iv
SENARAI JADUAL	vii
SENARAI SINGKATAN	ix
ABSTRAK	x
 BAB I – PENDAHULUAN	1
Latar Belakang	1
Pernyataan Masalah	9
Pentingnya Kajian	18
Objektif Kajian	22
Definisi Operasional	24
Batasan Kajian	27
 BAB II – TINJAUAN TERHADAP KAJIAN YANG BERKAITAN	29
Pendahuluan	29
Hubungan Bahasa dan Kesusasteraan	33
Kesusasteraan Sebagai Bahan Pendidikan	37
Bahan Kesusasteraan Dalam Pengajaran Bahasa	44
 BAB III – KAEDAH DAN PROSEDUR PENYELIDIKAN	56
Rekabentuk Penyelidikan	56
Prosedur Penyelidikan	57
Contohan	61

Alat Pemungutan Data	61
Penganalisisan Data	66
BAB IV -- HASIL KAJIAN DAN PERBINCANGAN	69
Pendahuluan	69
Butir-Butir Responden	70
Masalah Tujuan Penggunaan Bahan KM Dalam Pengajaran BM	88
Masalah Menentukan Objektif Khusus Pengajaran Lisan Menggunakan Bahan KM	90
Masalah Menentukan Objektif Khusus Pengajaran Pembacaan dan Pemahaman Menggunakan Bahan KM	92
Masalah Menentukan Objektif Khusus Pengajaran Penulisan Menggunakan Bahan KM	94
Masalah Kekerapan Penggunaan Bahan KM dalam Pengajaran Aspek-Aspek Kemahiran KM	96
Masalah Pemilihan Bahan KM Dalam Pengajaran BM	100
Masalah Penyesuaian Bahan KM Dalam Pengajaran BM	103
Masalah Kaedah Pengajaran BM Untuk Pengayaan dan Pengukuhan Bahasa Menggunakan Bahan KM	108
Masalah Kekerapan Aktiviti Menggunakan Bahan KM dalam Pengajaran Aspek-Aspek Kemahiran BM	116
Masalah Penyediaan Soalan Penilaian Mengguna- kan Bahan KM Dalam Pengajaran BM	124
BAB V -- KESIMPULAN DAN CADANGAN	128
Pendahuluan	128

Kesimpulan	129
Cadangan	137
BIBLIOGRAFI	140
LAMPIRAN A - Kedudukan Bahan KM Dalam Kurikulum BM	152
B - Jadual Penyelidikan	165
C - Surat Kebenaran Bagi Menjalankan Kajian Di Sekolah	166
D - Borang Soal Selidik	167
E - Borang Pemerhatian Pengajaran BM Menggunakan Bahan KM	178
F - Hasil Pemerhatian	182
G - Analisis Bahan Kesusasteraan Dalam Buku Teks BMPB IV dan BMS IV	188

SENARAI JADUAL

JADUAL	HALAMAN
1 Senarai Sekolah Contohan	59
2 Taburan Guru Contohan Mengikut Sekolah	62
3 Taburan Sekolah dan Guru Yang Terlibat Dalam Pemerhatian	65
4 Taburan Guru Mengikut Jantina dan Keturunan	71
5 Taburan Guru Mengikut Kelulusan Akademik	71
6 Taburan Guru Mengikut Kelulusan BM Di Peringkat SPM	72
7 Taburan Guru Mengikut Kelulusan BM Di Peringkat STP/HSC	73
8 Taburan Guru Mengikut Kelulusan KM Di Peringkat SPM	74
9 Taburan Guru Mengikut Jurusan Pengajian	77
10 Taburan Guru Mengikut Kelas Ijazah	79
11 Taburan Guru Mengikut Kelulusan Ikhtisas	80
12 Taburan Guru Mengikut Jenis Kursus Di Maktab Perguruan	81
13 Taburan Guru Mengikut Kaedah Mengajar Kursus Tumpuan Utama dan Kursus Tumpuan Kedua	82
14 Taburan Guru Mengikut Kursus Dalam Perkhidmatan	85
15 Taburan Guru Mengikut Mata Pelajaran Yang Diajar Selain Daripada Bahasa Malaysia	87
16 Taburan Guru Mengikut Tujuan Penggunaan Bahan KM Dalam Pengajaran BM	88

JADUAL

HALAMAN

17	Taburan Guru Mengikut Objektif Khusus Pengajaran Lisan Menggunakan Bahan KM	91
18	Taburan Guru Mengikut Objektif Khusus Pengajaran Pembacaan dan Pemahaman Menggunakan Bahan KM	94
19	Taburan Guru Mengikut Objektif Khusus Pengajaran Penulisan Menggunakan Bahan KM	95
20	Taburan Guru Mengikut Kekerapan Penggunaan Bahan KM Dalam Pengajaran Aspek-Aspek Kemahiran BM	97
21	Taburan Guru Mengikut Tujuan Pemilihan Bahan KM Dalam Pengajaran BM.....	101
22	Perbandingan Purata Tujuan Pemilihan Bahan KM Dalam Pengajaran BM Mengikut Guru Latihan dan Guru Tanpa Latihan BM	103
23	Taburan Guru Mengikut Tujuan Penyesuaian Bahan KM Dalam Pengajaran BM	104
24	Perbandingan Purata Tujuan Penyesuaian Bahan KM Dalam Pengajaran BM Mengikut Kursus Tumpuan Utama	106
25	Taburan Guru Mengikut Kaedah Pengajaran	109
26	Taburan Guru Mengikut Penyediaan Latihan Menggunakan Bahan KM Dalam Pengajaran BM	113
27	Taburan Guru Mengikut Kekerapan Mengadakan Aktiviti Dalam Pengajaran Lisan BM Menggunakan Bahan KM	117
28	Taburan Guru Mengikut Kekerapan Mengadakan Aktiviti Dalam Pengajaran Pembacaan dan Pemahaman Menggunakan Bahan KM	120
29	Taburan Guru Mengikut Kekerapan Mengadakan Aktiviti Dalam Pengajaran Penulisan Menggunakan Bahan KM	123
30	Taburan Guru Mengikut Penyediaan Bentuk Soalan Penilaian Menggunakan Bahan KM	125

SENARAI SINGKATAN

G	=	Guru
GL	=	Guru Lelaki
GP	=	Guru Perempuan
BM	=	Bahasa Malaysia
KM	=	Kesusasteraan Melayu
SR	=	Sekolah Rendah
SM	=	Sekolah Menengah
SMR	=	Sekolah Menengah Rendah
SMA	=	Sekolah Menengah Atas
SRP	=	Sijil Rendah Pelajaran
SPM	=	Sijil Pelajaran Malaysia
STP	=	Sijil Tinggi Persekolahan
Bil.	=	Bilangan
Jum.	=	Jumlah

Abstrak tesis yang dikemukakan kepada Senat Universiti
Pertanian Malaysia sebagai memenuhi sebahagian dari syarat-
syarat keperluan ijazah Master Sains

SATU KAJIAN MENGENAI PERMASALAHAN PENGGUNAAN
BAHAN KESUSASTERAAN MELAYU DALAM PENGAJARAN
BAHASA MALAYSIA DI TINGKATAN 4

oleh

MHD AMIN ARSHAD

Ogos 1988

Penyelia : Haji Arbak Othman

Penyelia Bersama: Prof. Madya Haji Taha Abdul Kadir

Fakulti : Pengajian Pendidikan

Kajian ini bertujuan melihat permasalahan penggunaan bahan KM dalam pengajaran BM di tingkatan 4. Sebanyak 26 buah sekolah menengah di Wilayah Persekutuan dan seramai 105 orang guru yang mengajar di sekolah-sekolah itu terlibat dalam kajian ini. Kajian ini dilakukan untuk mengenalpasti masalah-masalah penggunaan bahan KM dalam pengajaran BM, terutama daripada segi tujuan penggunaan bahan KM dalam pengajaran BM, penentuan objektif khusus pengajaran aspek-aspek kemahiran BM menggunakan bahan KM, pemilihan, penyesuaian dan penggunaan bahan KM dalam pengajaran BM, kekerapan aktiviti pengajaran aspek-aspek kemahiran BM menggunakan bahan KM dan bentuk soalan penilaian menggunakan bahan KM dalam pengajaran BM.

Tesis ini juga memuatkan kajian-kajian yang berkaitan dengan penggunaan bahan kesusasteraan dalam pengajaran bahasa yang secara langsung dan tidak langsung berguna dalam kajian ini sebagai kerangka teoretis bagi menghuraikan permasalahan penggunaan bahan KM dalam pengajaran BM.

Untuk mendapatkan maklumat tentang permasalahan penggunaan bahan KM dalam pengajaran BM, rekabentuk dan prosedur penyelidikan yang digunakan ialah tinjauan dan penyelidikan kepustakaan, termasuk cara-cara penyelidikan dan contoh yang digunakan dalam kajian ini.

Selain itu, kajian ini memuatkan hasil analisis dan perbincangan tentang permasalahan penggunaan bahan KM dalam pengajaran BM. Permasalahan penggunaan bahan KM dalam pengajaran BM dibincangkan di bawah tajuk-tajuk butir-butir responden, masalah tujuan penggunaan bahan KM dalam pengajaran BM, masalah kekerapan penggunaan bahan KM dalam pengajaran BM, masalah pemilihan, penyesuaian dan penggunaan bahan KM dalam pengajaran BM, masalah kekerapan aktiviti pengajaran aspek-aspek kemahiran BM menggunakan bahan KM dan masalah penyediaan bentuk soalan penilaian menggunakan bahan KM dalam pengajaran BM.

Beberapa kesimpulan dan cadangan dikemukakan sebagai usaha mengatasi permasalahan penggunaan bahan KM dalam pengajaran BM di tingkatan 4. Cadangan-cadangan yang dikemukakan bermatlamat

langkah-langkah yang patut diambil oleh pihak yang terlibat secara langsung dengan perancangan kurikulum seperti Pusat Perkembangan Kurikulum, Bahagian Pendidikan Guru dan juga pihak yang terlibat dengan pengajaran, iaitu guru yang mengajar BM di sekolah menengah.

An abstract of the thesis submitted to the Senate of Universiti
Pertanian Malaysia as partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Science

A STUDY OF PROBLEMS ON THE USAGE OF MALAY
LITERATURE MATERIALS IN THE TEACHING
OF BAHASA MALAYSIA IN FORM 4

by

MHD AMIN ARSHAD

August 1988

Supervisor : Haji Arbak Othman
Co-supervisor : Assoc. Prof. Haji Taha Abdul Kadir
Faculty : Educational Studies

This study is aimed at looking at problems on the use of Malay Literature materials in the teaching of Bahasa Malaysia in Form 4. In this study, 26 secondary schools in the Federal Territory and 105 teaching staff of the schools were involved. This study was made to identify problems on the use of Malay Literature materials in the teaching of Bahasa Malaysia, with emphasis on the following: (i) the aim of using Malay Literature materials in the teaching of Bahasa Malaysia; (ii) deciding of specific objectives in the teaching of various aspects of Bahasa Malaysia proficiency using Malay Literature materials; (iii) material selection; (iv) suitability and use

of Malay Literature materials in teaching Bahasa Malaysia; (v) frequency of teaching activities in the different aspects of Bahasa Malaysia proficiency using Malay Literature materials; and (vi) forms of evaluation using Malay Literature materials in teaching Bahasa Malaysia.

This thesis is also concerned with studies related to the use of Malay Literature materials in the teaching of Bahasa Malaysia which directly and indirectly useful for this study as a theoretical basis to explain the problems on the use of Malay Literature materials in the teaching of Bahasa Malaysia.

In gathering information on the problems of the use of Malay Literature materials in the teaching of Bahasa Malaysia, the research structure and procedure used are findings and library research, which includes research methods and sampling undertaken.

Apart from this, the study contains analysis results and discussion on the problems of the use of Malay Literature materials in the teaching of Bahasa Malaysia. These problems are put under the following topics: (i) particulars of respondents; (ii) problems on the aims of using Malay Literature materials in the teaching of Bahasa Malaysia; (iii) problems of how frequent Malay Literature materials are used in the teaching of Bahasa Malaysia; (iv) the problem of selection, suitability and use of Malay Literature materials in

the teaching of Bahasa Malaysia; (v) the problem of frequency of activities in the teaching of the different aspects of Bahasa Malaysia proficiency using Malay Literature materials; and (vi) the problem of preparing forms of test questions using Malay Literature materials in the teaching of Bahasa Malaysia.

Some conclusions and suggestions have been offered as a means of overcoming problems in using Malay Literature materials in the teaching of Bahasa Malaysia in Form 4. The suggested proposals mean steps that should be taken of those directly responsible in curriculum planning, such as the Curriculum Development Centre (CDC), Teacher Education Department and also those involved in teaching, that is, the teachers teaching Bahasa Malaysia in secondary schools.

BAB I

PENDAHULUAN

Latar Belakang

Bahan-bahan Kesusasteraan Melayu (KM) banyak digunakan dalam pengajaran Bahasa Malaysia (BM) sebagai bahasa pertama¹ dan bahasa kedua di peringkat sekolah rendah dan menengah di Malaysia (Asmah Haji Omar, 1978: Bab 3). Bahan-bahan ini juga telah lama digunakan dalam pengajaran dan pembelajaran BM, malah mengikut Asmah Haji Omar (1984: 7-8), bahan-bahan kesusasteraan sudah pun digunakan dalam Sukatan Pelajaran Bahasa Malaysia Sekolah Menengah Rendah (tingkatan 1-3) selepas tahun 1957. Di peringkat tingkatan 1 dan 2, latihan bahasa dipusatkan kepada latihan bercerita manakala di peringkat tingkatan 3, latihan lisan ditumpukan kepada kegiatan-kegiatan dan peristiwa-peristiwa seperti permainan dan pameran.

1

Dalam proses pengajaran dan pembelajaran BM sebagai bahasa kedua, aspek yang ditekankan ialah pembinaan biasaan dan pengukuhan supaya akan terhasil penutur bahasa yang berkesan tetapi bagi pengajaran BM sebagai bahasa pertama, proses pembelajarannya adalah merupakan satu proses pengukuhan dan pengayaan bahasa (Azman Wan Chik, 1982a: 488).

Lakonan² hanya dicadangkan untuk tingkatan 1, 2 dan 3. Di samping melakonkan cerita yang disediakan, murid-murid digalakkan menulis cerita mereka sendiri. Teknik lakonan diperkenalkan untuk membantu murid-murid memperbaiki kefahaman mereka. Bacaan puisi dimasukkan ke dalam sukatan pelajaran bertujuan melatih murid-murid memperbaiki sebutan. Bahan-bahan yang digunakan untuk bacaan puisi, sebahagian besarnya berbentuk nyanyian kanak-kanak. Bahan-bahan ini digunakan pula untuk dijadikan bahan lakonan; dan dengan demikian, bacaan puisi dan lakonan disatukan.

Untuk aspek kefahaman, bahan-bahan kesusasteraan dalam bentuk petikan-petikan tulisan daripada berbagai-bagai jenis tulisan tentang kesusasteraan moden dan klasik digunakan. Selain daripada itu, terdapat juga latihan memindahkan prosa klasik dan puisi ke dalam bentuk prosa moden.

Bahan-bahan kesusasteraan sesuai digunakan sebagai bahan pengajaran dan pembelajaran BM. Ini disebabkan oleh ciri-ciri yang terdapat pada bahan-bahan itu memperlihatkan hubungannya yang rapat sekali dengan bahasa. Kesusasteraan merupakan penulisan dalam satu bahasa yang mencapai taraf yang tinggi

2

Lakonan dimaksudkan sebagai sebahagian daripada sukatan pelajaran dengan tujuan membolehkan murid-murid melatih bahasa lisan mereka, bercakap beserta gerak laku secara mahir. Latihan lakonan juga dianggap sebagai faktor pendorong untuk menimbulkan kemahiran mendengar di kalangan murid, di samping menjadi latihan untuk melatih murid-murid dalam bacaan puisi (Asmah Haji Omar, 1984: 18-19).

melalui keindahan pernyataan atau fikiran atau kedua-duanya³ sekali. Dengan pengertian ini, keindahan menjadi ciri utama⁴ dalam pendedahan fikiran. Pengertian ini sesuai sekali dengan tujuan pendekatan pengajaran dan pembelajaran bahasa yang menggunakan bahan berunsurkan kesusasteraan, iaitu dapat membentuk personaliti, mengasuh kefahaman pemikiran, menghalusi nilai-nilai keindahan, juga merupakan perantaraan yang penting dalam proses seseorang kanak-kanak menguasai dan memperolehi nilai-nilai hidupnya untuk menyesuaikan dirinya dengan kehidupan bertamadun (Azman Wan Chik, 1987: 13). Dalam konteks pengajaran BM yang bertujuan memupuk kemahiran berbahasa dan berkomunikasi,⁵ bahan KM amat sesuai digunakan. Mengikut Laporan Kabinet Mengkaji Pelaksanaan Dasar Pelajaran (1982: 86), penggunaan bahan yang sesuai amatlah penting untuk tujuan pendidikan bahasa.

3

Lihat Robert Lado (1980) Mengajar Bahasa: Satu Pendekatan Saintifik. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka, hlm. 208.

4

Poedjawijatna (1966: 225) juga menyatakan bahawa keindahan itu amat penting dalam pengajaran bahasa kerana ini satu faktor kemanusiaan yang tidak boleh diabaikan. Kesusasteraan sebagai hasil pemaparan keindahan tentu sekali alat yang baik untuk membimbing anak-anak kepada keindahan.

5

Komunikasi ialah satu proses memberi dan menerima mesej di antara dua makhluk. Proses komunikasi memerlukan kehadiran tiga perkara: pemberi atau penyampai mesej, penerima mesej dan mesej itu sendiri. Tambahan pula kejayaan dalam berkomunikasi bergantung kepada satu syarat penting, iaitu mesej itu mempunyai makna yang sama kepada pemberi dan penerima mesej. Ringkasnya, penerima dan pemberi mesej perlu 'speak the same language' (Khairiah Ahmad, 1985: 67).

Daripada segi pelaksanaan, pengajaran BM yang berlaku sekarang kurang memberikan perhatian kepada aspek pemupukan kemahiran berbahasa⁶ dan berkomunikasi tetapi lebih kepada kemahiran menulis.⁷ Oleh sebab itu, penggunaan bahan-bahan pengajaran yang sesuai perlulah diwujudkan dan digunakan secara berkesan oleh guru BM.

Menurut Azman Wan Chik (1982a: 490), penggunaan bahan kesusasteraan dalam pengajaran bahasa bertujuan memperkaya dan memperkukuh kemahiran bahasa pelajar-pelajar. Di samping itu, bahan-bahan kesusasteraan yang mengandungi ciri-ciri seperti konotatif, ekspresif, sugestif dan asosiatif amat sesuai digunakan untuk tujuan memupuk kemahiran bahasa⁸ seperti mendengar, bertutur, membaca dan menulis.⁹ Berdasarkan

6

Kemahiran berbahasa seperti pertuturan, kefahaman, membaca dan menulis bukanlah 'ends in themselves' tetapi menjadi alat untuk berbagai-bagai ragam tujuan penggunaan bahasa (Farid M. Onn, 1986: 37).

7

Walaupun diadakan peperiksaan lisan, ia tidak penting dan telah diabaikan. Hal ini jelas seperti pendapat Burniston (1966: 1) yang menyatakan bahawa 'The stress on written examinations in the past has tended to make us lose sight of the fact that there are far more occasions when we have to speak effectively and listen sincerely than read and write well'.

8

Pengayaan bahasa pelajar boleh disampaikan dalam tiga aspek, iaitu pengayaan kefasihan lisan, pengayaan melalui pengekukan tatabahasa dan pengayaan melalui pengetahuan dialek (Farid M. Onn, 1986: 39).

9

Lihat Nik Safiah Karim (1988) *Sosiolinguistik Bahasa Melayu dan Pengajaran*. Petaling Jaya: Fajar Bakti Sdn. Bhd., hlm. 85.

kesesuaian bahan-bahan kesusasteraan dalam pengajaran dan pembelajaran bahasa, matlamat pengajaran dan pembelajaran bahan kesusasteraan dalam pengajaran BM dapat disimpulkan sebagai berikut:

- i. Bahan-bahan yang berunsurkan kesusasteraan dapat menarik daya kesedaran murid-murid terhadap bahan-bahan yang bercorak kesusasteraan kerana bahan-bahan kesusasteraan itu mempunyai nilai keindahan terutama daripada segi perkataan, bunyi bahasa dan teknik pengolahan bahan-bahan kesusasteraan itu.
- ii. Murid-murid dapat mengenal bahan-bahan yang bercorak kesusasteraan dan bukan kesusasteraan.
- iii. Bahasa adalah media kepada bahan kesusasteraan. Murid-murid diperkenalkan dengan keindahan dan keistimewaan bahasa dalam sesuatu hasil kesusasteraan itu, misalnya daripada segi struktur ayat, ragam ayat dan intonasi di dalam ayat. Begitu juga daripada aspek persoalan dan maksud sesuatu bahan kesusasteraan itu secara mudah.
- iv. Salah satu daripada cara belajar ialah sambil berhibur. Bahan kesusasteraan dapat menyampaikan ilmu pengetahuan di samping menghiburkan perasaan murid-murid. Ilmu pengetahuan yang terdapat dalam bahan kesusasteraan itu ialah daripada aspek pengalaman dan masalah manusia.

- v. Minat membaca memang elok disemai sejak murid-murid itu masih kecil lagi. Pendedahan bahan yang bercorak kesusasteraan kepada murid-murid sejak di sekolah rendah akan dapat menanam minat membaca di kalangan masyarakat.
- vi. Kebanyakan bahan yang berunsurkan kesusasteraan itu mencerminkan dan merakamkan peristiwa dan perlakuan manusia. Pengolahan bahan kesusasteraan secara didaktik dapat mengubah sikap murid-murid terutama sejak mereka masih kecil lagi. Bahan kesusasteraan yang bercorak didaktik ini banyak terdapat dalam buku teks mata pelajaran BM dan Sivik.
- vii. Murid-murid dapat menilai dengan mudah tentang sesuatu bahan kesusasteraan itu sama ada baik, menarik atau kurang menarik. Cara murid-murid menilai itu mungkin daripada segi emosi, perasaan dan prasangka mereka. Penilaian yang subjektif itu boleh diterima sebagai asas kepada penilaian secara objektif.
- viii. Melalui pengajaran dan pembelajaran, bahan yang berunsur kesusasteraan ini dapat membantu murid-murid mengenali sistem sosial dan sosiobudaya di sekeliling mereka ataupun di sekitarnya.
- ix. Bahan-bahan yang berunsur kesusasteraan mengandungi keindahan yang tersendiri, iaitu keindahan daripada

segi tema, persoalan, teknik dan bahasa. Di samping itu, bahan kesusasteraan juga mendedahkan pengalaman dan peristiwa manusia sama ada sedih atau gembira. Pengolahan dan jalinan ini akan menarik perhatian murid-murid.

(Raminah Hj. Sabran dan Rahim Syam, 1985: 234-235).

Manakala objektif umum pengajaran dan pembelajaran bahasa yang berunsurkan kesusasteraan dapat dijelaskan seperti berikut:

- i. Supaya murid-murid kenal beberapa jenis dan bentuk bahan bahasa yang bercorak kesusasteraan secara mudah dan tidak langsung, misalnya pantun, teka-teki, sajak, syair, prosa klasik dan prosa moden dan dialog-lakonan.
- ii. Supaya murid-murid dapat pengetahuan di samping seronok membaca bahan yang bercorak kesusasteraan itu.
- iii. Menanamkan minat gemar membaca di kalangan murid.
- iv. Supaya murid-murid tahu dan bersimpati dengan pengalaman sedih yang terdapat dalam bahan kesusasteraan dan bergembira dengan pengalaman gembira yang terdapat dalam bahan kesusasteraan itu.
- v. Murid-murid dapat mengikuti keindahan bahasa (bunyi, perlambangan dan perbandingan) yang terdapat dalam puisi.